

По-нататък Никола Начов предава дословно думите на Д. Паничков: „Сотираки бе писал и на даскалите в съседните градове и паланки. В Пловдив даскал Д. Славиди, ако и да се гърчеше донякъде, прие с радост известието, също и Стефан Захариев в Т. Пазарджик и Георги Економов в Сопот. Отначало карловци не искаха да празнуват този народен празник, но после кандисаха. Празнуваха после празника даскал Филип Велев в Казанлък, Захария Княжески в Стара Загора и Стамо Нешов в Чирпан.“¹³

Относно първото честване на празника на светите братя Кирил и Методий в Пловдив проф. Николай Генчев отбелязва: „И на първо място тук изпъква заслугата на Пловдив за създаването и утвърждаването на най-българския от всички български празници - деня на братята Кирил и Методий.

Както вече беше посочено, по инициатива на Н. Геров откритото през 1850 г. класно училище в Пловдив било кръстено на името на солунските просветители. Някои автори приемат, че още в края на първата учебна година се е състояло и първото честване на празника /к. м. - Цв. Н./“¹⁴.

Горното твърдение на изтъкнатия историк и изследовател на Българското възрождане проф. Николай Генчев, както и цитираният текст от ръкописа на Д. Паничков за първото честване на 11 май като празник на Светите братя Кирил и Методий в Калофер, свидетелстват, че организираното тържество в родния град на Д. Паничков е едно от първите в страната.

Ръкописът „Извлечение от биографията ми“ на Д. Паничков хвърля светлина и върху печатарското дело и българския периодичен печат през Възраждането. Пряк участник в събитията, той пише професионално и с вещина: „В Цариград на 1859 г. като бях в печатницата на г-на Д. Цанкова, който ми отстъпи печатницата си за 40 000 гроша и пресата особно, защото Цанков са луташе за народа, да го избави от гръцкия патрик¹⁵ и като не му поспоре чрез унията, възбуди за да се изхвърли името патриково из българските черкови. Тогава той не спа три нощи само да възбуди народа, тогава гръцките клефти¹⁶ идеха да го пребият. Цанков са избави и замина за правителствена служба за България. Аз вдигнах печатницата и от Галац я пренесох в Българския метох на Фенер, а чи после, отделих половина печатница на Балкапан хан, а на Фенер печатах за Кирил „Български книжици“, а на Балкапан - други брошури.“¹⁷

Димитър Паничков дава изключително ценни сведения за тази богата с исторически събития епоха¹⁸. На първо място пише как „една подир друга българските черковни общини отхвърлят духовното робство на Патриаршията“¹⁹ и борбата за независимостта на Българската народна християнска черква се увенчава с